

مردم دنیا کدام کتاب‌ها را بیشتر خوانده‌اند؟

کتاب بهانه خوبی برای شناخت دنیای اطراف است. یک گوشه می‌نشین و در هزارتویی که برایت شرح می‌دهد، غرق می‌شوی و بی‌خبر از حال و مال دنیا، گوش جان به روایتش می‌سپاری.

کتاب بهانه خوبی برای شناخت دنیای اطراف است. یک گوشه می‌نشین و در هزارتویی که برایت شرح می‌دهد، غرق می‌شوی و بی‌خبر از حال و مال دنیا، گوش جان به روایتش می‌سپاری.

به گزارش ایسنا، روزنامه «فرهیختگان» در ادامه نوشت: در این میان بسیاری از علاقه‌مندان حوزه کتاب، شیفته کتاب‌های ترجمه هستند و به ادبیات جهان علاقه بیشتری دارند. البته که نباید توانایی نویسندگان داخلی را نادیده گرفت اما در دنیا نویسندگان و صاحب‌اثرانی هستند که رقابت با آنها و اندیشه‌هایشان کار سختی است. ترجمه کتاب‌ها از زبانی به زبان دیگر سابقه‌ای بسیار طولانی دارد. تاریخچه ترجمه کتاب به قرن‌ها قبل از اختراع سیستم‌های چاپ کتاب برمی‌گردد. برخی کتاب‌ها به یک یا دو زبان و برخی نیز به چندین زبان ترجمه شده‌اند. حتی در زمانی که زبان رسمی کشورمان عربی بود و حکومت‌ها زیر نظر اعراب اداره می‌شد، اندیشمندان و نویسندگان ایرانی، افکار خود را در قالب کتاب‌های خود دوزبانه و یا صرفاً به زبان عربی به یادگار می‌گذاشتند. بنابراین این صنعت در ایران قدمت تاریخی زیادی دارد. امروزه اما با رشد صنعت چاپ این اتفاق جان و رنگ بیشتری به خود گرفته و در مدت کوتاهی کتاب‌ها به زبان‌های گوناگون ترجمه می‌شوند و در اختیار علاقه‌مندان قرار می‌گیرند. کتاب‌های مذهبی به نسبت دیگر کتب، به زبان‌های بیشتری ترجمه شده است و انجیل، کتاب مقدس مسیحیان در صدر جدول قرار دارد. باین حال شاید برایتان جالب باشد که بدانید کدام کتاب‌های داستانی در طول تاریخ به بیشترین زبان ترجمه شده است. البته داستان‌هایی که در گروه سنی کودک و نوجوان نوشته شده، بیشترین آمار ترجمه و فروش در دنیا را دارد. در ادامه به معرفی کتاب‌هایی می‌پردازیم که به بیشتر زبان‌های زنده دنیا ترجمه شده‌اند.

شازده کوچولو

کتاب «شازده کوچولو» اثر آنتوان دو سنت اگزوپری است و به عنوان بهترین کتاب قرن بیستم در فرانسه انتخاب شده است. در این داستان اگزوپری به بیان فلسفه خود از دوست داشتن، عشق و هستی می‌پردازد. طی این داستان نویسنده از دیدگاه یک کودک که از سیارکی به نام ب۶۱۲ آمده، پرسشگر سوالات بسیاری از آدم‌ها و کارهایشان است. سال ۱۹۳۵، هواپیمای سنت اگزوپری، که برای شکستن رکورد پرواز بین پاریس و سایگون تلاش می‌کرد، در صحرای بزرگ آفریقا دچار نقص فنی شد و به ناچار در همان جا فرود آمد. همین سانحه دستمایه الهام شازده کوچولو شد که در آن شخصیت قهرمان داستان، خلبانی بی‌نام، پس از فرود در بیابان با پسر کوچکی آشنا می‌شود و اتفاقات قصه را رقم می‌زند. صرف نظر از اینها «شازده کوچولو» محبوب‌ترین کتاب کودکان در طول تاریخ است و تعداد ترجمه‌های آن گواهی بر این ادعاست. با وجود فراگیر شدن شازده کوچولو در سراسر جهان از این کتاب به طور متوسط سالی یک میلیون نسخه در جهان به فروش می‌رسد و حتی بعد از گذشت حدود ۱۰۰ سال از نوشتن آن در سال ۲۰۰۷ نیز به عنوان کتاب سال فرانسه برگزیده شد. طبق آمار این کتاب تا امروز حدوداً به ۲۵۰ زبان در دنیا به ترجمه رسیده و تا امروز بیش از ۲۰۰ میلیون نسخه از این کتاب به فروش رفته است. اثر اگزوپری به قدری محبوب است که ممکن است برخی کتاب‌های شازده کوچولو را مطالعه نکرده باشند، اما حتماً یا یکی از انیمیشن‌های اقتباسی آن را دیده و یا در گوشه و کنار نقل قول‌هایی از آن خوانده باشند. این کتاب اولین بار توسط محمد قاضی به زبان فارسی برگردان شد اما بدون شک سکان دار بهترین ترجمه شازده کوچولو در کشورمان احمد شاملو است که البته با مقادیری دخل و تصرف همراه بوده است.

پینوکیو

کتاب «پینوکیو» از آثار کلاسیک و ماندگار ادبیات کودکان جهان به قلم کارلو کلودی است. پینوکیو داستان نجار پیر و فقیری به نام پدر ژپتو است که عروسکی را از یک تکه چوب گیلان می‌تراشد تا او را بفرشد و نانی برای خوردن بخرد. اما عروسک زنده می‌شود و او آن را پینوکیو می‌نامد. طبیعت سرکش او و دو شخصیت ناباب به نام‌های روباه و گربه نره دردسرهای بسیاری را برایش به وجود می‌آورند. اما سرانجام پس از ماجراهای بسیار، پینوکیو یاد می‌گیرد که می‌تواند با انجام کارهای خوب به انسان واقعی تبدیل شود. کلودی در این کتاب در کنار شرح قصه‌ای جذاب به بیان مفاهیم اخلاقی و تربیتی ویژه کودکان می‌پردازد اما جنس گفته‌هایش از آن گونه کتاب‌های خشک اخلاقی نیست که کودکان را خسته کند، بلکه با زبانی زیبا ارزش‌های والای انسانی را معرفی کرده و کینه، انتقام، ظلم و دروغ را طی داستان ناپسند می‌انگارد. سفر پینوکیو سیری معنوی است که مانند طبیعت جهان هستی با مجازات و پاداش روبه‌رو است. در این سفر او وسوسه‌های بی‌شماری را پاسخ می‌دهد و به دنبال آن مجازاتی تجربه می‌کند. این داستان معانی، احساسات و نکات بسیاری را بیان می‌کند و همانند بهترین‌های ادبیات کودکان، هم

داستانی فانتزی و سرگرم کننده برای کودکان است و هم اثری است دارای ژرف ساخت با نکاتی ظریف که تنها برای خوانندگان بزرگسال فرهیخته قابل دریافت است. حتی در ایتالیا این کتاب را به عنوان کتاب درسی نیز تدریس کرده اند.

آلیس در سرزمین عجایب

شما را نمی دانم؛ اما من با شنیدن نام کتاب آلیس در سرزمین عجایب یاد کودکی ام می افتم. تجربه ای به غایت عجیب که بعد از خواندن و شنیدنش توقع داشتم تمام خرگوش ها صحبت کنند و تمام درخت ها به دنیای دیگری راه داشته باشند. این اثر ماندگار که بیش از صد سال از تالیف آن می گذرد و به بیشترین زبان های دنیا ترجمه شده و فیلم ها و تئاترهای مختلفی براساس آن ساخته شده، همچنان ماندگار و خواندنی است. داستانی که مملو از تخیلات ناب کودکانه است و به قلم لوئیس کارول به رشته تحریر درآمد. او یک استاد ریاضیات دانشگاه آکسفورد بوده است، در یک نیمروز تابستانی سال ۱۸۶۲، هنگام قایق سواری با چند کودک، برای سرگرم کردن آنان فی البداهه داستانی ساخت و تعریف کرد که چند روز بعد آن را روی کاغذ ریخت و پس از چاپ، هواداران فراوانی پیدا کرد. زبان گیرا، استفاده از هیچانه ها، تصاویری سیاه و سفید و مناسب با متن و ترجمه روان آن، این داستان تخیلی را زیباتر و جذاب تر می کند. با توجه به اتفاقات عجیبی که در طول داستان می افتد این کتاب در زمره داستان های فانتزی قرار می گیرد. در ایران مهدی غبرایی و شیرین جعفری آن را هنرمندانه ترجمه کرده اند. لازم به ذکر است که «آلیس در سرزمین عجایب» تاکنون به بیش از ۱۷۰ زبان برگردان شده است.

بیست هزار فرسنگ زیر دریا

کتاب «بیست هزار فرسنگ زیر دریا»، رمانی علمی و تخیلی از نویسنده معروف این سبک به نام ژول ورن است. داستان از این قرار است که ناگهان توجه جهان به اعماق آب ها جلب می شود. مردم جهان متوجه موجود ناشناسی می شوند که در اعماق آب ها زندگی می کند. عده ای گمان می کنند او یک کوسه بزرگ است، عده دیگری هستند که معتقدند، او نوعی هیولای دریایی ناشناخته است. اما کمتر کسی می تواند تصورش را بکند که آن موجود، وسیله ای است ساخته دست بشر. «پروفیسور آروناکس» به همراه «ندلند» که صیاد نهنگ است و یک دوست دیگر، با یک کشتی تحقیقاتی به جست و جوی این هیولای زیر آب می روند. اما کشتی در اثر برخورد با آن موجود آسیب می بیند و «پروفیسور آروناکس» و همراهانش، از یک زیردریایی سر درمی آورند. چیزی که تاکنون ماندش را ندیده و حتی تصورش را هم نکرده اند. درست است که ژول ورن دانشمند نبود، اما او توانست با استفاده از آخرین کتب و نشریات علمی، رمان های جذاب علمی و زیبایی بنویسد و اکنون بسیاری از اختراعاتی که در رمان هایش آمده یا برای مخاطب امری عادی است و یا برخی از مسائل علمی او هنوز مورد قبول واقع نشده و درمورد درستی آن شک و تردید وجود دارد. اما با همه اینها داستان های جذاب و تخیل شگفت انگیز او، ذهن ما را سرشار از شوق علمی می کند. طبق آمار این کتاب تا امروز تقریباً به ۱۴۰ زبان ترجمه شده است. در بخشی از این کتاب می خوانیم: (در سال ۱۸۶۶ اتفاق عجیبی افتاد که باعث وحشت و نگرانی دریانوردان، بازرگانان، صاحبان کشتی ها، ناخداها و به خصوص سران کشورهای اروپا و آمریکا شد. از مدتی پیش بسیاری از کشتی ها در دریا با چیزی دراز و بیضی شکل اما بسیار بزرگ تر و تیزروتر از وال و موجودات دیگر روبه رو می شدند. برای همین دانشمندان باورشان نمی شد که چنین حیوانی به لحاظ علمی وجود داشته باشد و آن را شوحی بامزه دریانوردان به حساب می آوردند. اما در بیستم ژوئیه ۱۸۶۶ مجدد کشتی بخار گاورنر هیگینسون در ۸ کیلومتری شرق استرالیا با این موجود سیار روبه رو شد و ناخدای آن ناگهان در جلوی دو ستون آب دید که ۶۰ تا ۷۰ متر به هوا رفت. ۳ روز بعد همین اتفاق برای کشتی دیگری به نام کریستوفر کلمبوس در اقیانوس آرام رخ داد. اما چون دو کشتی این غول دریایی را در دو جای مختلف که بیش از ۳۲۰۰ کیلومتر با هم فاصله داشتند، دیده بودند، معلوم شد که این موجود عجیب با سرعت بسیار زیادی از یک جا به جای دیگر رفته است. طبق برآورد کشتی ها طول این موجود ۱۰۵ متر یعنی تقریباً دوبرابر بزرگ ترین وال دنیا بود.)

کیمیاگر

رمان «کیمیاگر» اثر مشهور و برجسته پائولو کوئیلو نویسنده برزیلی است که تاکنون به بیشتر از ۵۰ زبان ترجمه شده است. بیش از ۶۵ میلیون نسخه از کتاب کیمیاگر به فروش رفته است و یکی از پرفرقدارترین کتاب های جهان محسوب می شود. این رمان محبوبیت بسیار زیادی بین مردم ایران نیز دارد و ترجمه های مختلفی از آن روانه بازار شده است. از جمله بهترین ترجمه های کتاب کیمیاگر ترجمه آرش حجازی است که اخیراً دیگر به شکل قانونی چاپ نمی شود. ترجمه حسین نعیمی که توسط نشر ثالث منتشر شده نیز یکی دیگر از ترجمه های خوب این کتاب است. بسیاری بر این باور هستند که این اثر اقتباسی داستانی از دفتر ششم مثنوی معنوی مولوی است. کوئیلو این موضوع را رد نمی کند، اما می گوید بیشتر از داستانی از خورخه لوئیس بورخس داستانش را الهام گرفته است. این رمان داستان زندگی سانتیاگو است. چوپانی که همه زندگی اش سفر کردن در کنار گوسفندان است. او تا ۱۶ سالگی در صومعه آموزش می دید و پدر و مادرش علاقه داشتند او یک کشیش شود. کسی که مایه غرور و سربلندی آنان شود. اما سانتیاگو از بچگی آرزوی دیدن دنیا را داشت. آرزوی کشف کائنات و درنهایت آرزوی شناخت خدا را

داشت. سرانجام سانتیاگو تصمیم می‌گیرد که کشیش شدن را رها کند و با خریدن چند گوسفند به همه جا سفر کند. افراد بسیار زیادی با رمان کیمیاگر آشنا هستند و حتی عده بسیار زیادی هم آن را یکی از بهترین رمان‌هایی می‌دانند که تاکنون خوانده‌اند. سیر معنوی رمان و پرداختن به چیزی مانند حدیث خویش (دنبال کردن آرزویی که همیشه دوست داشتیم به آن برسیم) موضوعی است که هرکسی دوست دارد درباره آن بخواند.

داستان های هری پاتر

این مجموعه که اثری هنرمندانه از جی.کی. رولینگ است به شرح ماجراهای یک جادوگر نوجوان به نام هری پاتر به همراه بهترین دوستانش، رون ویزلی و هرمیون گرنجر، در مدرسه علوم و فنون جادوگری هاگوارتز می‌پردازد. بخش اصلی داستان پیرامون تلاش هری برای غلبه بر جادوگر سیاه، لرد ولدمورت است، که هدفش سرکوب کردن افراد غیرجادوگر، تحت فرمان درآوردن دنیای جادوگران و نابود کردن همه کسانی است که در مقابل او ایستاده‌اند و از جمله آن اشخاص هری پاتر است. اولین رمان از این سری کتاب در تاریخ ۳۰ ژوئن ۱۹۹۷ با عنوان «هری پاتر و سنگ جادو» منتشر شد، کتاب محبوبیت بسیار زیاد، تحسین فراوان و موفقیت تجاری را در جهان کسب کرد. هری پاتر پسر یک مادر و پدر جادوگر است که آن دو هنگام یک سالگی او به دست «لرد ولدمورت» خبیث کشته شده‌اند. اما او به دلیل اینکه مادرش درمقابل نفرین ایستاد در برابر نفرین مرگبار ولدمورت زنده می‌ماند و این نفرین فقط زخمی صاعقه مانند بر پیشانی اش به جا می‌گذارد. با این حال سری فیلم‌های این داستان طرفداران بسیار زیادی در جهان دارد و از محبوبیت بالایی نه تنها برای نوجوانان بلکه بزرگسالان نیز برخوردار است. در کل ۸ فیلم از داستان هری پاتر ساخته شده است که تمام شان جزء ۵۰ فیلم پر فروش تاریخ بودند. برخی عقیده دارند زمانی که خانم رولینگ شروع به نوشتن اولین کتابش هری پاتر و سنگ جادو کرد، تصور نمی‌کرد نگارش این رمان تخیلی نوجوانان، برای او شهرتی جهانی و ثروتی غیرقابل تصور به ارمغان آورد. ایده هری برای اولین بار به طور ناگهانی در سال ۱۹۹۰ در قطار پرزدحام مسیر شهر منچستر به لندن، به ذهن رولینگ راه یافت.

بیگانه

«بیگانه» یکی از بهترین آثار آلبر کامو است و در سال ۱۹۴۲ به انتشار رسید. کامو سه کتاب دارد که از آن با عنوان سه گانه پوچی یاد می‌شود که شامل کتاب‌های: «بیگانه»، «کالیگولا» و «افسانه سیزیف» است. مطالعه این سه کتاب در کنار هم باعث می‌شود خواننده درک بهتری از مساله پوچی و نحوه برخورد با آن از دیدگاه کامو داشته باشد. پیشنهاد ما این است که در کنار کتاب بیگانه کتاب افسانه سیزیف را حتما مطالعه کنید تا با دیدگاه‌های نویسنده پیرامون «پوچی» آشنا شوید. شروع کتاب بیگانه بدون تردید یکی از ماندگارترین و حتی تکان دهنده ترین شروع‌ها در دنیای ادبیات است: (امروز مامان مُرد. شاید هم دیروز. نمی‌دانم. تلگرامی از خانه سالمندان به دستم رسید: «مادر درگذشت. مراسم تدفین فردا. با احترام.» این چیزی را نمی‌رساند. شاید هم دیروز بوده است.) راوی رمان بیگانه مرد جوان مجردی است که در الجزایر زندگی می‌کند و کارمند یک شرکت است. کسی که نام خانوادگی اش «مورسو» است اما نام کوچکش مشخص نیست. از جمله مهم ترین موضوعی که کتاب بیگانه به آن نقد دارد رفتارهای جامعه است که نماینده آن در کتاب، دادگاه و هیات منصفه دادگاه است. از نظر آنها مورسو یک هیولاست که در مراسم تدفین مادرش هیچ احساساتی از خود بروز نداده و حتی قطره‌ای اشک نریخته است. به همین جهت او باید محکوم شود تا به الگویی برای دیگران تبدیل نشود.

صدسال تنهایی

دستاورد ۱۵ ماه تلاش بی وقفه گابریل گارسیمارکز رمان «صدسال تنهایی» است که به ۲۶ زبان دنیا به مراتب متعدد ترجمه شده است. مارکز گفته برای نوشتن این کتاب تمام مدت خود را درون خانه حبس کرده است. این کتاب که باعث شد نویسنده اش جایزه نوبل سال ۱۹۸۲ را در دست بگیرد، بی شک از معروف ترین و بهترین آثار حوزه ادبیات داستانی است. رمان صدسال تنهایی داستان زندگی ۶ نسل یک خانواده از اهالی آمریکای جنوبی است که در دهکده ای به نام ماکوندو زندگی می‌کنند. ماجرای کتاب از صحنه اعدام سرهنگ آتورلیانو بوئندیا آغاز می‌شود. درحالی که مقابل جوخه اعدام ایستاده و خاطرات گذشته اش را مرور می‌کند، یعنی زمان آغاز به وجود آمدن دهکده ماکوندو زمانی که جهان چنان تازه بود که بسیاری چیزها هنوز اسمی نداشتند و برای نامیدن شان می‌بایست با انگشت به آنها اشاره کنی. سبک این رمان رئالیسم جادویی است و جزء کتاب‌هایی است که خواندنش برای همه کار آسانی نیست. در ابتدا ممکن است به دلیل شباهت اسامی مطالعه کتاب کسل کننده و سخت باشد اما با تداوم در خواندن متوجه جذابیت نهفته در خطوط آن خواهید شد. شهرت پیرامون این کتاب به قدری زیاد است که تا نام مارکز برده می‌شود همه به یاد صدسال تنهایی می‌افتند. با اینکه خواندن این کتاب ممکن است انرژی بسیاری را از خواننده بگیرد ولی هنگام پایان آن احساس بی نظیری همراه اوست.

راز داوینچی

دن پروان، خالق کتاب «راز داوینچی» است که بارها به زبان های مختلف ترجمه شده است. این کتاب کارآگاهی و ماجرای طبق آمار به حدود ۵۰ زبان برگردانده شده و همان طور که از نامش پیداست با رمزگشایی آغاز می شود. داستان با لانگدون که نشانه شناس و پروفیسور معروف آمریکایی است، آغاز شده و با سرگذشت سوفی نی وو، رمزگشای بخش جنایی گره می خورد. همچنین تمام اطلاعات تاریخی و مذهبی (مسیحیت) که در کتاب آمده، براساس واقعیت است. راز داوینچی، علاوه بر داستان جذابی که دارد، باعث بالارفتن اطلاعات عمومی به خصوص از جنبه شناخت موزه لوور و آثار داوینچی می شود. داستان رمز داوینچی حول نزاع بین دیر صهیون و فرقه اپوس دئی بر سر نظریه مشهور ازدواج مسیح و مریم مجدلیه و فرزنددار شدن آنهاست که پای یک استاد نمادشناس و یک زن رمزنگار نیز به ماجرا باز می شود. پروان در این کتاب، دست روی دعوای تاریخی حقوق زن و مرد گذاشته و در این کتاب به خواننده القا می کند که کلیسای کاتولیک نقش زنان را در مسیحیت نادیده گرفته است. باوجود این، رمز داوینچی در مدتی کوتاه به یکی از پرفروش ترین رمان های کل تاریخ تبدیل شد و تا سال ۲۰۰۹ حدود ۸۰ میلیون نسخه از آن به فروش رسید.

بادبادک باز

کتاب «بادبادک باز» روایتی است از زندگی امیر، یک پسر افغانستانی که او به شکل اول شخص داستان را بازگو می کند. خالد حسینی خالق کتابی است که به ۴۲ زبان دنیا ترجمه شده و در ایران نیز به مراتب چاپ شده است. این رمان جنبه های گوناگون زندگی را نشان می دهد، از فرهنگ یک ملت می گوید، از تناقض های افکاری بین افراد و از رسم های مردم می گوید. ولی مغز اصلی و نخ ارتباطی داستان، ماجرای بین دو دوست یعنی امیر و حسن است. امیر و حسن هر دو با هم بزرگ شده و از یک پستان شیر خورده اند. امیر پسر یک ارباب ولی حسن پسر خدمتکاری است که در خانه پدر امیر کار می کرد. باین حال محتوای اصلی این کتاب مشکلات و رنج یک ملت است. حسینی در بادبادک باز از رسوم سنتی اشتباه، از زندگی طبقاتی، از جنگ های خانمان سوز که رنگ انسانیت را از یک کشور می شوید و برای لقمه ای نان باید جان داد، یک سرنوشت سرتاسر زجر برای کودکان، از زجرهای جنسی تا زجرهای روانی، از مشکلات پناهجویان، از غربت، از بی توجهی و از دردهای خاموش می گوید.